

SINDIKAT DELAVCEV GOSTINSTVA IN TURIZMA SLOVENIJE
Dalmatinova 4, 1000 LJUBLJANA, T: 01 43 41 269, www.sindikrat-git.si

OBALNI SINDIKAT GOSTINSTVA IN TURIZMA KS 90
6000 Koper, Trg Brolo 2, T: 05 612 40 00, www.sindikrat-ks90.si/

TISKOVNA KONFERENCA SINDIKATA GIT SLOVENIJE IN OBALNEGA SINDIKATA GIT KONFEDERACIJE SINDIKATOV 90, TOREK 7.7.2015, KOPER

Poleg vprašanj v napovedniku tiskovne konference lahko nadaljujemo z naslednjimi nikoli odgovorjenimi vprašanji: Kaj je potrebno storiti, da bodo v slovenskem turizmu delali kvalitetni, motivirani in izobraženi delavci? Kaj spremeniti, da najboljši kadri ne bodo odhajali čez mejo k sosedom, ki so v lanskem in letošnjem letu že ustvarili rekordne sezone turističnega izkupička?

Kaj narediti, da se bodo mladi odločali za turistične poklice, poklice kuharja, natakarja, receptorja, sobarice, ... poklice, ki v tem kriznem neusmiljenem času še vedno zagotavljajo obete za službo kjerkoli in kolikor toliko zagotovljeno socialno varnost? Kdo pa so igralci na turističnem parketu, ki premikajo figure in igrajo majhne igrice z velikimi vložki? Kdo so tisti, ki so povzročili današnje stanje, ko še takšni prihodki iz naslova poslovanja niso zadosti, da se pokrijejo krediti in obveznosti do bank, ki so bili najeti v preteklosti, ali za nakupe družbenega premoženja ali za napačne investicije, ali za finančne malverzacije? Kdo jim je pri tem pomagal?

Jasno je, da delavci, zaposleni v naši panogi in v teh podjetjih pri tem niso sodelovali! Da jih nihče ni nič vprašal! Da so vedno samo delali in da so jim vedno samo jemali! Vzroke za slabe rezultate ni potrebno iskati v minimalnih mizernih plačah zaposlenih, ki že leta samo padajo in padajo. V juliju 2015 je povprečna plača na zaposlenega v RS znašala 1510,02 evra, v dejavnosti gostinstva pa 1075,30 evra. (v nastanitvenih dejavnostih 1242,6 evra, v dejavnosti strežbe jedi in pijač 922,4 eur). Nominalno se je znižala glede na enako obdobje lani za kar 1%, realno za 2,9%. Če je v letu 2008 januarja presegala slovenska plača gostinsko za 33,8% je ta razlika decembra 2014 narasla na 43,4%. Povprečna bruto plača v RS za zadnje tri mesečno obdobje 1.536,79 evrov. Povprečna neto plača v RS za zadnje tri mesečno obdobje 2015 znaša 1.001,19 evrov. Bruto plača v RS se je v enakem obdobju znižala za 0,5%, realno za 2,5%. Kar je zaskrbljujoče, je dejstvo, da je v mesecu juliju 2015 kar 24,0% zaposlenih v dejavnosti prejelo minimalno plačo, in da ti podatki iz baze Ajpes-a ne zajemajo samostojnih podjetnikov in pri njih zaposlenih delavcev, ker bi bil potem ta % resnično visok. Medtem, ko so se v letu 2014 glede na leto 2013 stroški blaga, materiala in storitev povečali, so se stroški dela zmanjšali za 2,7%, od tega samo stroški plač 2,3%.

Število zaposlenih v panogi gostinstva in turizma se je v zadnjih treh letih rapidno zniževalo, v obdobju sezone pa se trend obrne navzgor. Vendar le na račun atipičnih zaposlitev. Zdrava jedra stalno zaposlenih še nadalje padajo. Turizem postaja priložnost le še za prekerne zaposlitve: sezonske delavce, samostojne podjetnike, agencijske delavce, zunanje pogodbene izvajalce in reaktivirane upokojujence – natakarje, ki si z zaslužkom v času sezone prizadevajo olajšati ekonomsko-socialni status, saj s pokojninami ne uspejo preživeti! To je današnji turizem, to je resnično ozadje slovenskega hospitality-ja.

Koliko pa jih dela na črno, ne vemo ali si ne upamo priznati. Ponovno pa opozarjamo, da se je izobrazbena struktura zaposlenih bistveno zvišala, kar se seveda ni odrazilo v višini plač! Čeprav produktivnost dela, merjena kot dodana vrednost na zaposlenega raste in se je v letu 2014 še povečala, je to za lastnike zadolženih turističnih podjetij, še vedno premalo! V celoti so zavrnili predlog sindikatov, da se po treh letih stagnacije zopet popravijo najnižje osnove plače za 3%.

SINDIKAT DELAVCEV GOSTINSTVA IN TURIZMA SLOVENIJE
Dalmatinova 4, 1000 LJUBLJANA, T: 01 43 41 269, www.sindikrat-git.si

OBALNI SINDIKAT GOSTINSTVA IN TURIZMA KS 90
6000 Koper, Trg Brolo 2, T: 05 612 40 00, www.sindikrat-ks90.si/

S temi tremi procenti, bi turizem spravili globoko v rdeče številke. No, v rdeče številke so ga spravili lastniki, torej bi ga delavci le malo bolj živo pobarvali!

Ljudje delajo v povečanem obsegu delovnega časa, brez odmorov in počitkov, ob sobotah, nedeljah in praznikih, ponoči in v turnusih! Še vedno premalo! Poleg povečanega števila turistov že v predsezoni

ter njihovih nočitev, se trend rasti v juliju nadaljuje. Število presežnih ur se je v toplem juniju povečalo! Kaj bo v juliju in avgustu, ko dela bistveno premalo ljudi za pričakovani turistični bum, ne vemo! Vemo pa, da bomo tesno sodelovali z Inšpektoratom za delo, ki ga bomo na skupnem sestanku opozorili na seznam podjetij, ki očitno kršijo dogovorjene norme delovnega časa! Očitno pa je vse to - premalo!! Ves povečan obseg dela in višji prihodki se tudi zaradi finančnih špekulacij ne odražajo na pozitivnem poslovanju podjetij in posledično na plačah zaposlenih, ki naj bi za dobro delo dobili pošteno plačilo! Zaostanek za povprečno bruto plačo v RS se tako še povečuje!!! In to v najbolj perspektivni panogi slovenskega gospodarstva, kjer naj bi turistična dejavnost pomenila 12 % BDP-ja, od tega obmorski turizem 21,4 % vseh prenočitev v Sloveniji (podatki za 2013). Po napovedi mednarodne turistične organizacije za letošnje leto, bo delež turistične industrije v Sloveniji v BDP 3,5 % oziroma 1,29 milijarde evrov. Napoveduje še, da bo ta delež zrasel za 2,9 %, kar predstavlja 3,7 % BDP-ja oziroma 1,33 milijarde evrov. Če upoštevamo še vse multiplikativne učinke turizma, bo skupni delež turizma predstavljal 12,7 BDP-ja oziroma 4,83 milijarde evrov. Turizem v Slovenijo predstavlja 40 % izvoza storitev in 8 % od celotnega izvoza. Po zadnjem dostopnem podatku je v turizmu zaposlenih cca 31.500 ljudi, kar predstavlja 4 % vseh zaposlenih. Skupno s posredno povezanimi dejavnostmi turizem v Sloveniji ustvarja cca 104.500 delovnih mest.

Spoštovani novinarji in vsa slovenska javnost!

Konec leta nam poteče kolektivna pogodba, ki kljub nizkim standardom vseeno pomeni evropsko usmeritev v socialni dialog! Kaže na to, da se partnerji, podpisniki pogodbe zavedamo svoje odgovornosti za zaposlene v turizmu in gostinstvu, odgovornosti za njegovo rast in razvoj. Prepričani smo bili, da bomo pravočasno sedli za pogajalsko mizo in uspešno podpisali novo pogodbo! Danes je že jasno, da delodajalci ne mislijo tako in da se bodo pogajanja zaostri! Pristali niso na predlagano minimalno povečanje najnižjih osnovnih plač, odbili so povečanje zneska regresa za letni dopust, edinega prejemka, ki je pred sezono dal delavcem vsaj malo več volje za delo in upanja, da bodo po koncu morda tudi plače boljše! Nikoli se to ni zgodilo! 750 evrov povprečne plače visoko kvalificiranega slovenskega gostinskega delavca pomeni, da sindikati nadaljnega zniževanja plač, dopustov in stroškov dela ne bomo dopustili. V dodatnem nižanju pravic zaposlenih namreč ni rešitve za slovenski turizem. To smo delodajalcem zelo jasno povedali! Branili bomo kolektivno pogodbo in njene pravice, če bo potreba tudi zaostritvijo pogajanj vse do stavke.

Oprostite, toda floskule, da bo 3% povečanje najnižjih osnovnih plač in ureditev definicije minimalne plače potopilo slovenski turizem in ogrozilo delovna mesta, pa res ne moremo kupiti. Saj vendar ne moremo pristati na še nižje plače in še nižje spoštovanje vseh, ki delajo v turizmu: receptorjev, kuharjev, sobaric, natararjev, vzdrževalcev, reševalcev iz vode in režijskih delavcev, skratka vseh gostinsko-turističnih delavcev, vseh nevidnih a nepogrešljivih ljudi, ki so na razpolago 24 ur na dan, ki omogočajo, da se vsak gost pri nas počuti varno, udobno in lepo.

SINDIKAT DELAVCEV GOSTINSTVA IN TURIZMA SLOVENIJE
Dalmatinova 4, 1000 LJUBLJANA, T: 01 43 41 269, www.sindikrat-git.si

OBALNI SINDIKAT GOSTINSTVA IN TURIZMA KS 90
6000 Koper, Trg Brolo 2, T: 05 612 40 00, www.sindikrat-ks90.si/

Reprezentativnim sindikatom gostinstva in turizma ni vseeno za slovenski turizem, za državo, za ljudi! Sindikati si skupaj z nekaterimi delodajalci želimo poslovnega okolja, ki bo prijaznejše, da si želimo vladnih posegov predvsem v preprečevanje nelegalnega bogatenja in odtekanja denarja pri zaposlovanju na črno, da se čim prej uvedejo davčne blagajne, pa ne samo za gostince in trgovce in male obrtnike! Davčne blagajne naj se uvedejo tudi za vse odvetniške pisarne, zobozdravstvene in zdravniške ordinacije, kozmetične in masažne salone, notarje... naj bodo obvezne za vse!

Država naj pravično in pošteno pobere davke ter pošteno in odgovorno razporeja davkoplačevalski denar! Davek na nepremičnine bo dodatno obremenil stroške poslovanja, povečal negativne bilance in se bolj obremenil položaj zaposlenih delavcev in delavk, ki bodo morali delati še več, za še manj denarja!

Zato v sindikatih menimo, da bi moral slovenski turizem dobiti prave lastnike, da bi ga morali voditi ljudje, ki imajo v sebi poštenost, visoko razvita moralna načela, čut za pravičnost in čut za ljudi, da bi

država morala bistveno razbremeniti plače zaposlenih delavcev v turizmu, povečati sredstva za njegovo promocijo, vzpostaviti medresorsko sodelovanje, **NUJNO** okrepiti Inšpektorat za delo ter močno povečati kazni za hude kršitve delovnopravne zakonodaje.

Karmen Leban, l.r.
Generalna sekretarka
Sindikata Git Slovenije

Irena Valenti, l.r.
izvršna sekretarka
Obalni sindikat gostinstva in turizma KS 90